

KIRISH

Arxeologik qazishmalarida jarrohlik ekanligini ko'rsatadi operatsiyalar bizning davrimizdan oldin amalga oshirildi. Va ba'zi bemorlar keyin bosh suyagining titraganidan so'ng, mochevodan toshlarni olib tashlang-qovuq, amputatsiya.

Barcha ilmlar singari, nachi davrida Uyg'onish davrida jarrohlik boshlandi-

Naya Andreas Vesalianing ishlaridan operativ texnika jadal rivojiana boshladi-o'tish: saytda harakatlanish, qidiruv Biroq, operatsion tizimning zamonaviy qiyoysi, ijro etuvchi atributlar jarrohlik aralashuvi XIX asrning oxirida shakllangan.-antiseptik va anesteziologiyaning rivojlanishi bilan aseptik hodisalar.

Jarrohlik operatsiyasi bemor uchun eng muhim voqeadir va jarroh uchun. Aslida, bu jarrohlik amaliyoti aralashuvlar jarrohlik mutaxassisliklarini boshqalardan ajratib turadi. Vredamja jarrohlik jarroh, bevosita qabyldamady, bemor organ fosh ko'rish va teginish yordamida patologik ism mavjudligiga ishonch hosil qiling-

Genius va tez-tez siz ba'zan muhim tuzatishlarni amalga oshirasiz-aniq qoidabuzarliklar. Davolash jarayoni juda tez-ushbu muhim voqe — jarrohlik operatsiyasiga yo'naltirilgan. Pa-o'tkir appenditsit bilan siyent kasal: jarroh laparotomiya amalga oshiradi (qorin bo'shlig'ini ochadi) va qurt shaklidagi jarayonni olib tashlaydi-kasallikni davolash. Bemorda qon ketishi-darhol-hayot uchun venoz tahdid — jarroh shikastlangan idishni sarg'ayadi va bemorning hayoti hech narsa bilan tahdid qilmaydi. Jarrohlik sehrgarga o'xshaydi-vom va juda haqiqiyidir: bemor organ chiqariladi, qon ketadi-yangi va boshqalar. Ayni paytda, jarrohlik aniq ta'rif berish juda qiyin. Quyidagilar eng keng tarqalgan: Jarrohlik-organlarga mexanik ta'sir va mato, odatda, ularni ochish uchun ajratish bilan birga keladi kasal organi va unga terapeutik yoki diagnostik ma ni bajarish-o'tish: saytda harakatlanish, qidiruv Ushbu ta'rif, birinchi navbatda, " oddiy", ochiq operatsiyalar. Bir nechta maxsus tadbirlar mavjud, endovaskulyar, endoskopik, yuqori texnologiyali vositalar yordamida-Chesky uskunalar (lazer, argon-plazma koagulators, zarba-va yanadi sizga kerak emas toifalardan obunani bekor qilishingiz mumkin

MUNDARIJA

KIRISH.....	4
I. OPERATSIYADAN OLDINGI DAVR.....	5
1. Operatsiyadan oldingi tayyorgarlikning maqsadi va vazifalari	5
2. Operatsiyadan oldingi tayyorgarlik bosqichlari	7
3. Tayyorgarlik bosqichi	9
4. Operatsion va anesteziologik xavf	14
5. Operatsiyadan oldingi epikriz	16
II. JARROHLIK ARALASHUVLARINING TURLARI	19
1. Jarrohlik aralashuvlarining tasnifi:.....	19
2. Operatsiyaning shoshilinchligini aniqlash	20
3. Jarrohlik amaliyotini bajarish maqsadiga ko'ra tanlash	22
III. OPERATSIYA BOSQICHLARI	28
1. Operativ kirish.....	28
2. Operativ qabul qilish	31
3. Operatsiyaning tugallanishi	34
IV. FAOLIYAT JAMOASI	38
1. Operatsiya paytida asepsiya qilishning asosiy usullari Mikroorganizmlarning tarqalishini va ularning kirib kelishini oldini olish	38
2. Maxsus operatsion kiyimlar	39
3. Tozalik normalari	43
ADABIYOT	

REDMI NOTE 9S
AI QUAD CAMERA

A.O.Oxunov, N.Sh. Xudayberganova // «Jarrohlik amaliyoti oldi jarayoni. Jarrohlik amaliyoti»;
O'quv-uslubiy qo'llanma / «TIBBIYOT NASHRIYOTI MATBAA UYL» MCHJ, Toshkent -
2022y.- 44 b.

O'quv-uslubiy qo'llanmani tayyorladi:

A.O.Oxunov

– t.f.d. professor TTA 1-son Umumiylar va bolalar xirurgiyasi kafedrasi mudiri.

N.Sh. Xudayberganova

– TTA 1-son Umumiylar va bolalar xirurgiyasi kafedrasi katta o'qituvchisi

Taqrizchilar:

O.R. Teshayev

– t.f.d. professor TTA Xirurgiya xastaliklari kafedrasi mudiri

S.R.Baymaqov

– t.f.n. dotsent Toshkent Davlat Stomatologiya Instituti Xirurgiya va XDJ kafedrasi mudiri

O'quv-uslubiy qo'llanma TTA №1-son Umumiylar va bolalar xirurgiyasi kafedrasida ko'rib chiqildi va tasdiqlandi.

Bayonnomma № ____ «____» ____ 2021 yil.

O'quv-uslubiy qo'llanma TTA MUX umumiylar yig'ilishida ko'rib chiqildi va tasdiqlandi.

Bayonnomma № ____ «____» ____ 2021 yil.

© A.O.Oxunov, N.Sh. Xudayberganova
© OOO«TIBBIYOT NASHRIYOTI MATBAA UYL». 2022

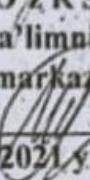
²
REDMI NOTE 9S
AI QUAD CAMERA

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TIBBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH MARKAZI
TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

"TASDIQLAYMAN"

O'z R SSV Fan va ta'lim
boshqarmasi boshlig'i
 A.T. Maximudov
2021 y "29" noyabr
№ 10 bayonnomma

"KELISHILDI"

O'z R SSVning Tibbiy
ta'limi rivojlantirish
markazi direktori
 N.R. Yangiyeva
2021 y "15" noyabr
№ 10 bayonnomma

JARROHLIK AMALIYOTI OLDI JARAYONI.
JARROHLIK AMALIYOTI

Tibbiyat oliy ta'lim muassasalari III kurs talabalarini
uchun o'squv-uslubiy qo'llanma

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRI QINING
TIBBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH
MARKAZI FOMONIYDAN
RO'VHATGA OLANDI

REDMINOTE 9S
AI QUAD CAMERA

385
2021 yil 29 noyabr
Toshkent - 2021

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG`LIQNI
SAQLASH VAZIRLIGI

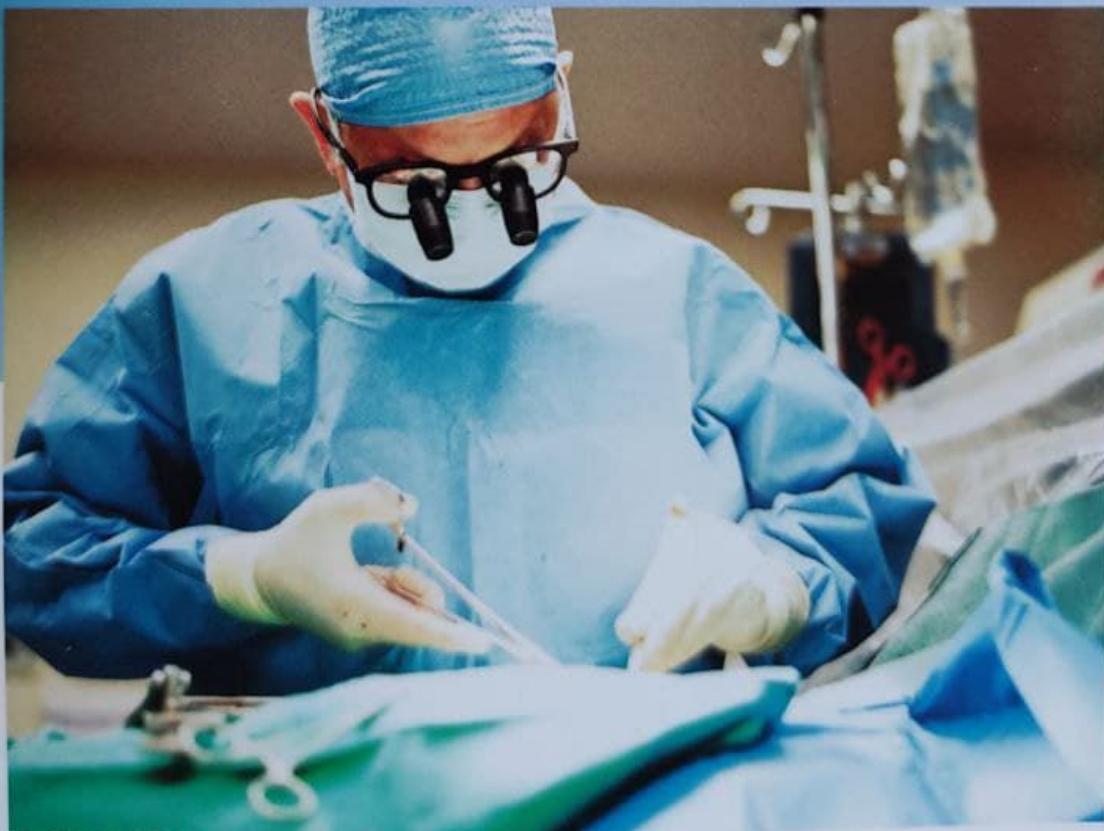

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

A.O.Oxunov, N.Sh. Xudayberganova

JARROHLIK AMALIYOTI OLDI JARAYONI. JARROHLIK AMALIYOTI

O`QUV-USLUBIY QO`LLANMA

REDMI NOTE 9S
AI QUAD CAMERA

Toshkent - 2022